

Què veure a Vimbodí i Poblet

A - El monestir de Poblet, la joia del Cister

Constitueix un impressionant conjunt arquitectònic que es compta entre els monuments monàstics més importants d'Europa. El monestir cistercenc, construït a partir de 1150 combina diferents estils arquitectònics, conté les despulles dels reis catalanoaragonesos. Actualment viuen a Poblet una trentena de monjos.

Constitueix un dels conjunts monàstics més importants d'Europa i una obra mestra de l'art cistercenc. Va ser fundat l'any 1150 pel comte Ramon Berenguer IV mitjançant una donació al monestir cistercenc de Fontfroide. El conjunt va ser construït entre el segle XII i el XVIII i està format per tres recintes closos, dels quals l'interior és emmurallat i es correspon al recinte monacal pròpiament dit. Poblet va gaudir de la protecció reial fins arribar a ser el panteó de la família real catalanoaragonesa.

B - Castell de Riudabella

Situat a 5 quilòmetres de la vila, en direcció sud. Als seus contorns s'hi han localitzat restes d'època romana. L'actual castell havia estat abans una granja de Poblet, de la qual es comença a tenir notícies des del 1168. Actualment, hi resta el castell amb molts objectes artístics i una gran finca.

C - Castell de Milmanda

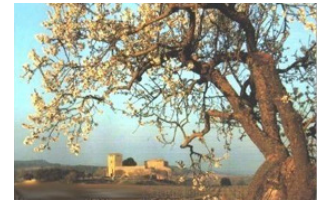
Pocs indrets respiren tanta història com el **castell de Milmanda**, al costat del Monestir de Poblet. El nom de Milmanda significa "castell petit". El 1136, quan el comte Ramon Berenguer IV alliberà aquest terrenys del domini islàmic, Milmanda va passar a convertir-se alternativament en possessió feudal i abacial.

Actualment és de propietat particular i es pot visitar i fer tast de vins.

La vinya de Milmanda està plantada amb la noble varietat blanca "Chardonnay", que dóna origen a vins de gran elegància i qualitat. És molt apreciat el vi blanc denominat

"Milmanda".

Entre el castell de Milmanda i el Monestir de Poblet la vinya plantada dóna el conegut vi negre **"Grans Muralles"**. Les grans muralles construïdes el segle XVI pels monjos del cister, identifiquen aquesta finca excepcional.

D - Ermita de la Mare de Déu dels Torrents

Situada al terme de Vimbodí i Poblet, es va construir per l'abat de Poblet, Joan Payo Coello, en 1484. D'estil gòtic. A l'any 1714 va ser reformada i actualment és d'estil renaixentista. En ella es venera la imatge de la Mare de Déu dels Torrents, que la llegenda diu que fou trobada per l'abat Joan Payo Coello en un canyar del Torrent d'en Guiot, i altres asseveren que va ser trobada per un pagès de Vimbodí i Poblet. La imatge porta el nen Jesús al braç dret, quan totes les demés imatges el porten al braç esquerre.

E - Jaciment prehistòric del Molí del Salt

El jaciment prehistòric del Molí del Salt, a Vimbodí i Poblet, amaga milers d'anys d'història que, poc a poc, van sortint a la llum. Les excavacions van iniciar-se el 1999, comandades pel Dr. Manuel Vaquero, de l'Institut Català de Paleontologia Humana i Evolució Social (IPHES), format per la Universitat Rovira i Virgili, la Generalitat i l'Ajuntament de Tarragona, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Vimbodí i Poblet.

D'aleshores ençà, hi han aparegut nombrosos vestigis que revelen que la zona del Molí del Salt va ser habitada, de forma periòdica, per grups d'humans caçadors i recol·lectors entre els anys 15.000 i 10.000 aC. Entre les importants troballes en aquest indret, destaquen una dent de llet corresponent a una criatura que va viure fa uns 13.000 anys, una dotzena de plaques de pedra gravades amb figures d'animals, com ara cérvols o cavalls, i quatre fogars, unes estructures on fa entre 13.000 i 14.000 anys es van cuinar animals per al consum humà.

F - Els antics safarejos de les Roques, lloc de repòs i d'aigua fresca

Els **safarejos de les Roques** situats al final del carrer Catalunya són un altre espai del municipi recuperat per al lleure.

Igual que els antics rentadors de les fonts del Gorg, aquests altres safarejos eren lloc de trobada de les dones que hi duïen la roba per fer bugada. I entre rentada i rentada, feien petar la xerrada i s'assabentaven de tot el que passava al poble. És a dir, "feien safareig".

Al costat del rentador de les Roques hi ha la **font del Nínxol**, ideal per refrescar-se en els calorosos mesos d'estiu. La zona és, en el seu conjunt, un lloc ideal per prendre la fresca, i un testimoni de la vida quotidiana de les antigues vimbodinenques.

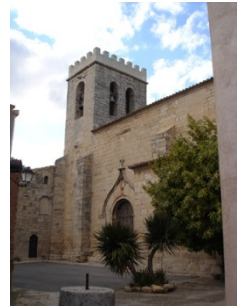
G - Església parroquial de la Transfiguració del Senyor

Situada a la part més alta del poble i dedicat a la Transfiguració del Senyor, que degué substituir l'anterior església de Sant Salvador, dedicada a Sant Salvador, patró de la vila. Es va començar a construir a l'any 1.287 sota la tutela de Poblet.

Es tracta d'un vell edifici de planta de creu llatina fet en estil gòtic amb marcades influències cistercenques.

A l'Església hi figuren els escuts dels diferents abats que varen governar Poblet durant la construcció del temple, del que cal destacar: la **pica baptismal** tota d'una pedra, tallada a mà, és gòtica; i l'**escala de caragol** que puja al campanar està feta sense pilar central. Dues característiques que la fan especial.

A la façana hi ha un rellotge de sol que data de 1.591.

H - Les fonts del Gorg, un espai de lleure i festa

L'àrea d'esbarjo de les fonts del Gorg és un espai emblemàtic situat sota la roca pinyonenca en la qual s'assenten moltes de les cases de la vila.

Les fonts del Gorg conserven uns rentadors emmarcats en la roca, on antigament les dones del poble feien bugada. I també un salt d'aigua que alimenta el riu de Milans, capçalera del Francolí. Com que l'aigua de les fonts del Gorg brolla directament i sense tractar, no es recomana beure'n. Qui vulgui apagar la set i agafar forces per al següent tram de l'excursió, trobarà aigua ben fresca i amb totes les garanties sanitàries a la font pública de la plaça de les Orenetes, situada just damunt de les fonts del Gorg.

I - El carrer de les Abraçades, el més estret

Des del carrer Major, al tram més proper a la plaça Major, es pot accedir a un dels carrers més estrets de Catalunya i de tot l'Estat: el carrer de les Abraçades, que només fa 94 centímetres d'amplada.

Des de temps immemorials, aquest carrer s'ha anomenat així perquè dues persones que es trobin en aquest carrer no podran passar-hi si no s'abracen.

Això sí: després cadascuna podrà continuar el seu camí...

El carrer de les Abraçades està fet d'esglaons, si bé són molt plans i fàcils de pujar. Uneixen el carrer Major amb la placeta de la Verdura, un dels racons amb més regust de la part més antiga i costeruda de la vila, coneguda popularment com la zona dels carrers "de Dalt".

J - Nucli històric, plaça i el carrer Major, el centre neuràlgic de la vila

La **plaça Major** és el centre neuràlgic de Vimbodí. En destaca l'edifici de l'Ajuntament, o Casa de la Vila, un bell immoble acabat de remodelar el 2013. A la porta d'entrada, sota la gran porxada, hi ha esculpit l'escut del municipi, format per un raïm i una bóta de vi, i la data de 1732. No obstant això, es creu que l'origen de l'edifici és encara més antic.

Al centre de la plaça s'ubica una monumental font instal·lada el 1892 per commemorar l'arribada de l'aigua a la vila. Aquest espai emblemàtic de la vila ha estat escenari de destacats episodis històrics.

La plaça Major parteix en dos el **carrer Major**, estret, sinuós i allargassat. A una banda i l'altra s'hi alcen edificis d'estètica tradicional, alguns dels quals llueixen la façana de pedra vista. Al llarg de tot el carrer s'hi poden veure un bon nombre de portals de pedra, la major part construïts al segle divuit.

Destaquen els situats als immobles número 26, 33, 34 o 35. Un dels més treballats és el portal del número 65, on hi ha un esculpit un escut amb el nom de Francesc Josa i la data de 1778.

K - Museu i forn del vidre

El primer forn de vidre documentat i datat el 1188, dins del terme municipal de Vimbodí i Poblet, era el del vidrier Guillem, situat als voltants de la font de Nerola, que va contribuir a l'inici de la construcció del monestir de Poblet.

És a principis del s. XX quan la producció del vidre a Vimbodí es converteix en la indústria més important del municipi, s'instal·len diferents forns de vidre a la vila i arriben mestres vidriers d'arreu de Catalunya (Fulleda, Mallorca, Ordal, Arenys de Mar,...).

En aquells anys Vimbodí gaudia de diferents aspectes físics fonamentals per a la fabricació de vidre: la proximitat als boscos per abastir de fusta o llenya i per fer funcionar els forns; la proximitat a les matèries primeres com les arenes de la pobla de Segur o del port de Tarragona; per la facilitat d'obtenir calç per al procés de fundició i excel·lents argiles necessàries per a la construcció dels forns de fusió; i finalment per l'existència a Vimbodí de l'estació de ferrocarril amb moll de càrrega.

La indústria del vidre de Vimbodí va funcionar al llarg de mig segle. Es fabricaven objectes per a diferents usos: industrial, religiós, decoratiu, agrícola i especialment d'ús domèstic. Es feien principalment porrons, setrills i garrafes de vidre català verd i blanc, i en menys quantitat cànirs, salers, abeuradors de canaris, ratetes i altres peces d'artesanía.

Després de cinquanta anys d'indústria del vidre, van desaparèixer definitivament les fàbriques i avui queda el seu record al Museu i Forn del Vidre.

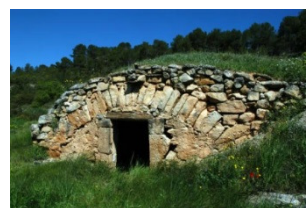
L - La barraca de pedra seca del Corregó

Les barraques o cabanes de pedra seca són construccions que configuren el nostre patrimoni arquitectònic rural o popular.

S'entén per construccions de pedra seca aquelles en que l'únic material emprat es la pedra, sense utilització de cap element d'unió o cohesió entre si, argila, morter, calç, fang, ni ciment de cap mena. Les pedres s'encaixen entre si gràcies a la seva forma, que no ha estat mecanitzada prèviament i es col·loquen falcant-les amb d'altres de petites.

Les parets de la construcció es fan mitjançant un parament interior i un altre exterior. L'espai restant entre els dos es reomple de pedruscall.

La **barraca del Corregó** és bastida aprofitant un talús i destaquen, per inusuals, els brancals de la porta d'accés, fets amb grans dovelles, el que fa pensar que podrien ésser reaprofitats d'alguna construcció urbana.

Antics molins fariners

El **molí fariner** formava part de les poques indústries artesanies complementàries del sistema pagès català. El molí se situava a la vora d'un curs d'aigua suficient, en un indret on hi hagués un desnivell per obtenir un salt que li proporcionés l'energia per fer moure les moles.

Als molins de les nostres contrades calia una resclosa que permetia desviar l'aigua per un canal -rec o sèquia- fins a la bassa. Aquesta servia per a aconseguir una regularitat en la pressió de l'aigua que cau sobre el rodet i també per assegurar l'abastament en períodes de sequera. El molí fariner atenia la molta de gra de les pagesies del seu entorn.

Dins del municipi de Vimbodí i Poblet hi trobem **5 molins fariners**: el molí de la Vila, el molí del Duch, el molí del Manau, el molí de Poblet (C) i el molí del Salt (E) aquest darrer actualment restaurant i convertit en allotjament turístic. I un **molí d'oli**.

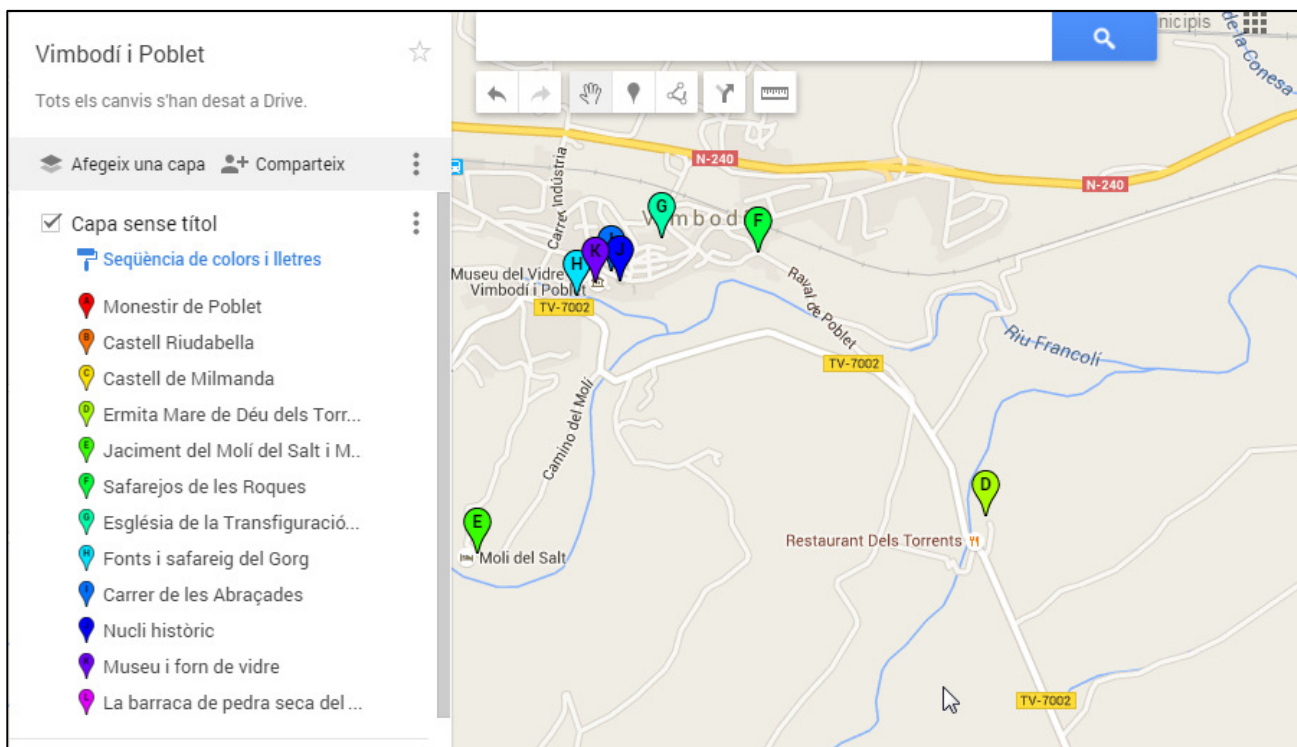
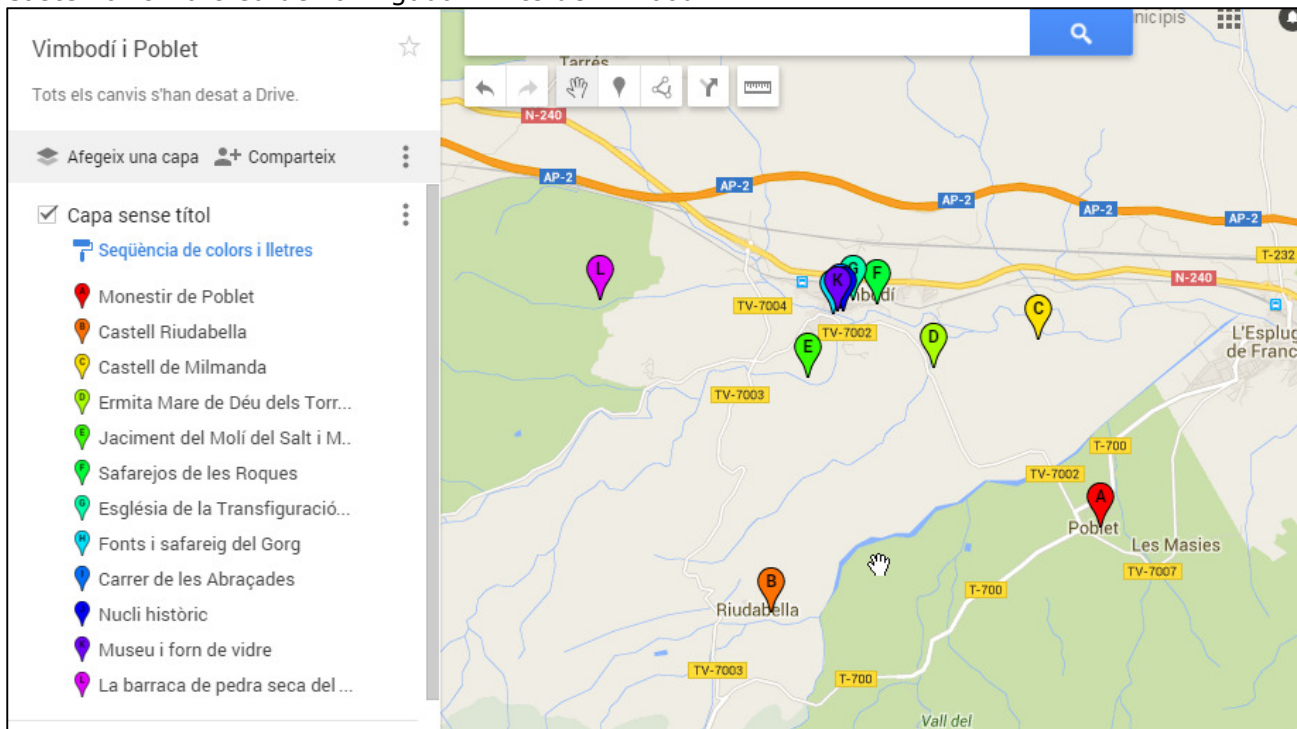
Les creus de terme

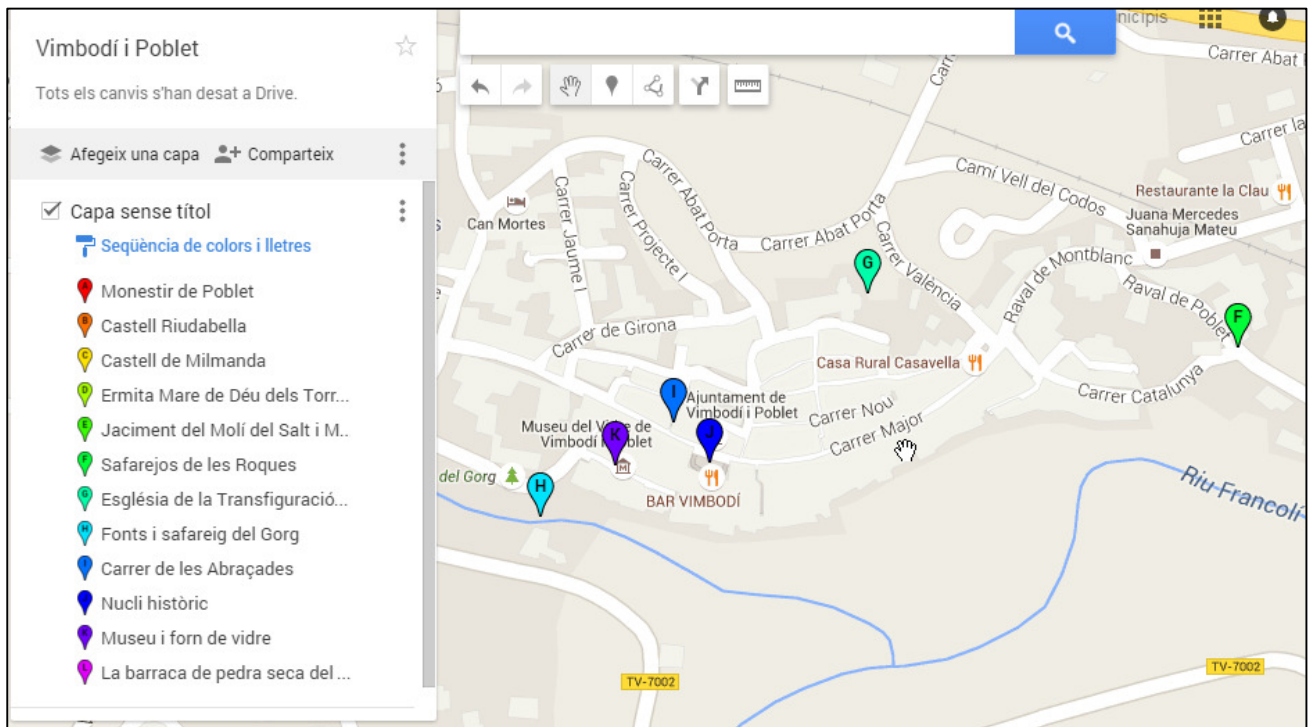
La **creu de terme** és una creu monumental, habitualment de pedra, que s'ubicava prop de l'entrada de poblacions o monestirs o vora els camins. Acostuma a estar decorada amb temes de la Crucifixió o heràldics i s'alça sobre un pedestal o base poligonal amb graons. De creus se'n poden trobar de diverses tipologies; més o menys treballades, més o menys altes, etc. Però totes elles estan plenes de simbolisme, d'història i cultura que s'ha anat conservant als pobles de generació en generació.

L'origen de les creus de terme és incert però es creu delimitaven els termes de les poblacions. Sempre se situaven al costat d'un camí per tal de donar la benvinguda o acomiadar els transeünts que havien passat per la població en qüestió.

A Vimbodí i Poblet tenim la **Creu dels Torrents** (D), la del **Codoç**, la de **l'abat Joan de Guimerà** (C) i també les situades a l'inici de la carretera de Poblet a Prades, la creu de Castellfollit i la creu de l'avinguda Amics de Vimbodí.

<http://www.vimbodi.altanet.org/>
<http://www.vimbodi.altanet.org/quefer/untombperlavila.php>
<http://www.poblesdecatalunya.cat/municipi.php?m=431763>
<http://www.museudelvidre.cat/>
<http://patrimoni.serviconca.org/>

Enllaç Google Maps:

<https://www.google.com/maps/d/edit?mid=z5CZlmwWPUi0.ky4E0n2Nc8Mw&usp=sharing>